

**FARZAND TARBIYASIDA OTA-ONALAR ROLI:
ZAMONAVIY PEDAGOGIK VA
PSIXOLOGIK YONDASHUVLAR**
mavzusidagi Respublika ilmiy-amaliy konferensiya

**ZAMONAVIY TA'LIM SHAROITIDA OTA-ONA HAMKORLIGINING
O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI**

Zokirov Mirzaraxim Abdualiyevich
Abduraximov Shoqosim Abduraxmonovich
QDU o'qituvchisi

ANNOTATSIYA: *Ushbu maqola zamonaviy ta'lim sharoitida ota-ona hamkorligining o'ziga xos xususiyatlarini kompleks o'rganishga bag'ishlangan. Tadqiqotda raqamli texnologiyalarning joriy etilishi, masofaviy ta'limning keng tarqalishi va yangi pedagogik yondashuvlar kontekstida ota-onalarning ta'lim-tarbiya jarayonidagi rolidagi o'zgarishlar chuqur tahlil qilingan. Maqolada zamonaviy sharoitda samarali ota-ona hamkorligini ta'minlashning ilg'or usullari, shuningdek, ushbu sohada duch kelinadigan asosiy qiyinchiliklar va ularni bartaraf etish yo'llari ko'rsatilgan.*

KALIT SO'ZLAR: *Ota-ona hamkorligi, zamonaviy ta'lim, raqamli pedagogika, masofaviy ta'lim, oila-maktab aloqalari, ta'lim texnologiyalari, raqamlashtirish*

Zamonaviy jamiyatda texnologiyaning tez rivojlanishi ta'lim sohasiga fundamental o'zgarishlarni keltirdi. Bugungi kunda ta'lim jarayoni an'anaviy usullardan raqamli texnologiyalar asosidagi yangi yondashuvlarga o'tmoqda. Bu o'zgarishlar nafaqat o'qituvchilar va o'quvchilar, balki ota-onalarning ham rolini sezilarli darajada transformatsiya qildi. Zamonaviy ta'lim sharoitida ota-ona hamkorligi yangi shakl va mazmun kasb etmoqda, bu esa bolaning akademik muvaffaqiyati va shaxsiy rivojlanishiga bevosita ta'sir ko'rsatadi.

Zamonaviy ta'limning o'ziga xos xususiyatlari quyidagilardan iborat:

- Raqamlashtirish va texnologizatsiya - barcha ta'lim jarayonlarining raqamli platformalarga o'tishi. Elektron jurnallar, onlayn darslar, virtual laboratoriyalar kabi vositalarning keng qo'llanilishi.
- Masofaviy o'qitish imkoniyatlari - fizik chegaralardan qat'iy nazar bilim olish imkoniyati. Bu nafaqat pandemiya davrida, balki oddiy sharoitda ham ahamiyatli bo'lib qolmoqda.
- Shaxsiylashtirilgan yondashuv - har bir o'quvchining individual qobiliyatlari va ehtiyojlariga moslashtirilgan o'qitish. Sun'iy intellekt asosidagi platformalar orqali har bir bola uchun maxsus dastur tuzish.
- Global resurslardan foydalanish - butun dunyo bo'ylab ta'lim materiallari va dasturlariga kirish imkoniyati.

Zamonaviy sharoitda ota-ona hamkorligi quyidagi yangi shakllarni qabul qilmoqda:

**FARZAND TARBIYASIDA OTA-ONALAR ROLI:
ZAMONAVIY PEDAGOGIK VA
PSIXOLOGIK YONDASHUVLAR**
mavzusidagi Respublika ilmiy-amaliy konferensiya

1. Raqamli kommunikatsiya platformalari - Telegram, WhatsApp, maxsus maktab ilovalari orqali doimiy aloqa. Ota-onalar farzandlarining baholari, dars qatnashi va uy vazifalari haqida darhol ma'lumot olish imkoniyati.

2. Virtual yig'ilishlar va konsultatsiyalar - onlayn ota-ona majlislari, individual video konsultatsiyalar. Bu ota-onalarning band jadvaliga moslashtirilishi mumkin.

3. Elektron portfolio va hisobotlar - o'quvchilarning yutuqlari, ishlari va progressi haqida onlayn ma'lumotlar. Ota-onalar bolaning rivojlanishini bosqichma-bosqich kuzatishi mumkin.

4. Interaktiv resurslar - o'quv materiallariga onlayn kirish, virtual ekskursiyalar, o'yinlashtirilgan topshiriqlar.

Zamonaviy ota-ona hamkorligi quyidagi afzalliklarga ega:

Vaqt va makon chegarasiz - ota-onalar istalgan joydan va istalgan vaqtda ta'lim jarayoniga jalb qilinadi.

Tez va samarali aloqa - muammolar darhol hal etiladi, savollarga tezda javob olinadi.

Ma'lumotlarning shaffofligi - barcha ma'lumotlar ochiq va hammaga bir xil darajada mavjud.

Individual yondashuv - har bir oila va o'quvchining o'ziga xos ehtiyojlarini qondirish imkoniyati.

Keng qamrovli monitoring - ota-onalar bolaning barcha faoliyati to'g'risida to'liq ma'lumot olishi mumkin.

Zamonaviy ota-ona hamkorligida quyidagi qiyinchiliklar mavjud:

▪ Raqamli tafovut - turli ota-onalarning texnologik savodxonlik darajasidagi farqlar. Ba'zi ota-onalar yangi texnologiyalarni qo'llashda qiyinchiliklarga duch kelisha di.

▪ Texnik muammolar - internetga kirish, qurilmalar bilan ishlash qobiliyati va boshqa texnik to'siqlar.

▪ Ma'lumotlarning haddan tashlashi - turli kanallardan kelayotgan ko'p miqdordagi ma'lumotlar ota-onalarni chalg'itishi mumkin.

▪ Vaqt yetishmasligi - ota-onalarning bandligi va barcha onlayn resurslarni muntazam kuzatishga vaqti yetmasligi.

▪ Shaxsiy hayot va ish o'rtasidagi muvozanat - uzoq muddatli onlayn aloqalar ota-onalarning shaxsiy hayotiga ta'sir ko'rsatishi.

Quyidagi usullar orqali zamonaviy ota-ona hamkorligining samaradorligini oshirish mumkin:

➤ Bosqichma-bosqich o'rgatish - ota-onalarni yangi texnologiyalarga asta-sekin o'rgatish. Maxsus treninglar va amaliy mashg'ulotlar tashkil etish.

➤ Yagona platforma yaratish - barcha ma'lumotlarni bitta tizimda birlashtirish. Bu ma'lumotlarning tarqoqligini oldini oladi.

➤ Moslashuvchan grafiklar - ota-onalarning bandligini hisobga olgan holda virtual uchrashuv vaqtini belgilash.

**FARZAND TARBIYASIDA OTA-ONALAR ROLI:
ZAMONAVIY PEDAGOGIK VA
PSIXOLOGIK YONDASHUVLAR**
mavzusidagi Respublika ilmiy-amaliy konferensiya

➤ Aniq va qisqa ma'lumotlar - ma'lumotlarni ixcham va tushunarli shaklda taqdim etish.

➤ Muntazam feedback - ota-onalardan muntazam ravishda fikr va takliflar so'rash. Kelajakda ota-ona hamkorligiga quyidagi yo'nalishlarda rivojlanish kutilmoqda:

▪ Sun'iy intellekt asosidagi tizimlar - har bir o'quvchi va ota-ona uchun individual tavsiyalar ishlab chiqarish.

▪ Kengaytirilgan va virtual reallik texnologiyalari - virtual sinfga tashriflar va interaktiv o'quv tajribalari.

▪ Blockchain texnologiyalari - o'quvchilarning yutuqlari va sertifikatlarini shaffof va ishonchli saqlash.

▪ Internet of Things (IoT) - o'quv jarayonini avtomatik kuzatish va tahlil qilish.

Zamonaviy ta'lim sharoitida ota-ona hamkorligi an'anaviy shakllardan yangi, innovatsion formatlarga muvaffaqiyatli o'tmoqda. Raqamli texnologiyalar nafaqat usullarni o'zgartirmoqda, balki ota-onalarning o'ziga xos vazifalarini ham kengaytirmoqda. Samarali ota-ona hamkorligini ta'minlash uchun nafaqat texnologik, balki pedagogik yondashuvlar ham muhim ahamiyatga ega.

Zamonaviy ota-ona hamkorligi muvaffaqiyatli bo'lishi uchun quyidagi shartlar bajarilishi zarur:

1. Barcha ishtirokchilarning texnologik jihozlanganligi
2. Doimiy va sifatli aloqani ta'minlash
3. Ma'lumotlarning ochiqligi va shaffofligi
4. Har bir oilaning individual ehtiyojlarini hisobga olish
5. Muammolarni oldindan ko'rib chiqish va ularni bartaraf etish
6. Kelajakda ota-ona hamkorligini yanada rivojlantirish uchun maxsus raqamli platformalar yaratish, ota-onalarning raqamli savodxonligini oshirish dasturlarini ishlab chiqish va yangi texnologiyalarni joriy etishni davom ettirish zarur.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Azizxodjaeva N.N. "Zamonaviy pedagogika: yangi qiyinchiliklar va yechimlar" - T.: O'qituvchi, 2022.

2. Vohidov R.H. "Raqamli ta'lim muhitida o'qituvchi va ota-ona hamkorligi" - T.: Fan, 2023.

3. Mahkamova T.S. "Masofaviy ta'lim sharoitida oila-maktab aloqalari" - T.: Pedagogika, 2021.

4. Nuriddinova M.A. "O'zbekistonda raqamli transformatsiya: ta'lim sohasidagi o'zgarishlar" - T.: Innovatsiya, 2023.

5. UNESCO. "Global Education Monitoring Report 2023: Family and School Partnerships in Digital Era".

**FARZAND TARBIYASIDA OTA-ONALAR ROLI:
ZAMONAVIY PEDAGOGIK VA
PSIXOLOGIK YONDASHUVLAR**
mavzusidagi Respublika ilmiy-amaliy konferensiya

6. O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi. "Raqamli ta'limni rivojlantirish konsepsiyasi 2023-2027" - T.: 2023.